

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/664,Wystawa-Sowieckie-pieklo-19391956-Wagrowiec-16-wrzesnia-2005-r.html>

11.04.2026, 00:15

Wystawa „Sowieckie piekło 1939-1956” - Wągrowiec, 16 września 2005 r.

Wystawa „Sowieckie piekło 1939-1956” przygotowana przez poznańskie Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN została uroczystie otwarta w Muzeum Regionalnym w Wągrowcu przy ul. Opackiej 15 16 września br. W piątkowy wieczór do Muzeum przybyło bardzo wielu gości, m.in. prawie wszyscy Sybiracy zrzeszeni w miejscowym Kole Sybiraków, mieszkańcy miasta, przedstawiciele mediów i młodzieży szkolnej.

Gości powitała dyrektor Muzeum Zofia Zawol, wystawę otworzył Burmistrz Miasta Wągrowca Stanisław Wilczyński, a następnie o wystawie opowiedziała Agnieszka Rogulska, reprezentująca poznański Oddział IPN.

Podczas wernisażu uczniowie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Wągrowcu recytowali wiersze o tematyce sybirackiej. W tle brzmiały dźwięki pieśni patriotycznych i religijnych. Oficjalne otwarcie wystawy spontanicznie przerodziło się we wzruszające spotkanie z osobami, które przetrwały symboliczne „sowieckie piekło”. Losy wągrowczan dzielących się z zainteresowanymi swoimi doświadczeniami z „niehumanitarnej ziemi” diametralnie się od siebie różnią, choćby ze względu na czas i sposób powrotu do Ojczyzny, co wyzwoliło w słuchaczach jeszcze większe zaniepokojenie. Jedna z pań Sybiraczek udostępniła Muzeum na czas wystawy drewnianą figurkę Chrystusa - pamiątkę, którą zabrała ze sobą na zesłanie i z którą udało się jej szczęśliwie powrócić.

Wystawa „Sowieckie piekło 1939-1956” prezentuje tragedię polskich obywateli pod okupacją sowiecką - jedną z najtragiczniejszych kart polskiej historii. Ekspozowane w oryginalnej, drewnianej scenografii plansze zawierają materiały, wybrane z krajowych i zagranicznych archiwów, na temat losów setek tysięcy Polaków więzionych, deportowanych i zamordowanych przez maszynę systemu komunistycznego. Interesujący element wystawy stanowi makietka sowieckiego obozu dla więźniów politycznych i kryminalnych w miejscowości Wiszera na terenie dawnego ZSRR.

Wystawie towarzyszy film dokumentalny o tematyce sybirackiej pt. „Ocaleni” zrealizowany podczas prezentacji „Sowieckiego piekła 1939-1956” w poznańskim Centrum Kultury „Zamek”.

Wągrowiecką prezentację wystawy można oglądać do 23 października br., od wtorku do soboty w godzinach od 10.00 do 16.00 oraz w niedzielę od 12.00 do 16.00.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy.